

PATVIRTINTA
Alytaus miesto savivaldybės tarybos
2019 m. sausio 30 d.
sprendimu Nr. T-5

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2019–2021 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

Alytaus miesto savivaldybės, kaip institucijos, misija – plėtoti ir skatinti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą, kurti ir vykdyti efektyvią Alytaus miesto savivaldybės ūkinę-finansinę veiklą, užtikrinti miesto bendruomenės poreikių tenkinimą ir subalansuotą plėtrą.

Alytaus miesto savivaldybės 2019–2021 m. strateginis veiklos planas skirtas įgyvendinti Alytaus miesto plėtros iki 2020 metų strateginį planą, patvirtintą Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2014-02-27 sprendimu Nr. T-34. Alytaus miesto savivaldybės strateginio veiklos plano strateginiai tikslai atitinka Alytaus miesto plėtros iki 2020 metų plano tikslus. Strateginis veiklos planas parengtas siekiant efektyviai panaudoti turimus bei planuojamus gauti finansinius, materialiuosius ir darbo išteklius misijai vykdyti ir užsibrėžtiems tikslams pasiekti, atlikti veiklos stebėseną ir atsiskaitymą už rezultatus. Alytaus miesto savivaldybės 2019–2021 m. strateginį veiklos planą sudaro dešimt programų. Kiekvienoje programoje išskirti trejų metų veiklos tikslai, jų siekimo uždaviniai, suformuluotos priemonės ir konkretizuoti jų pasiekimo rodikliai.

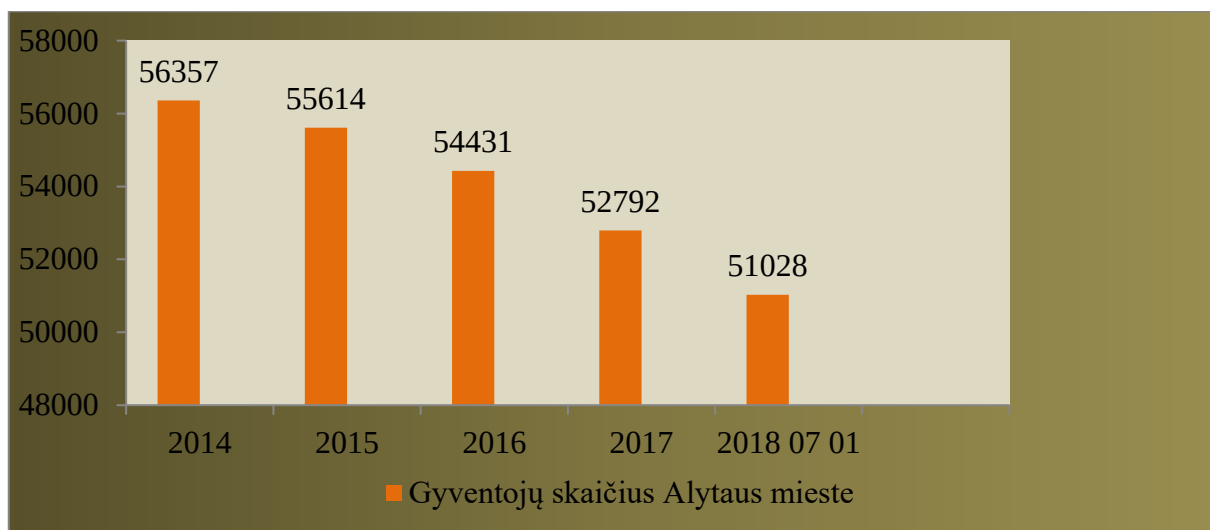
ALYTAUS MIESTO VYSTYMOSI POKYČIAI

Lietuvos laisvosios rinkos instituto kasmet atliekamame savivaldybių indekso tyrime analizuojama, kiek ir kaip visose 60 savivaldybių yra užtikrinama žmogaus ekonominė laisvė. 2018m. Alytaus miesto savivaldybė liko šešta tarp šešių didžiųjų savivaldybių. Geriausiai įvertintos transporto, komunalinių paslaugų sritys. Mažiausiai taškų surinko investicijos ir plėtra, švietimas, turto valdymas, mokesčiai, sveikatos ir socialinės rūpybos sritys. Alytaus miesto savivaldybės transporto sritis puikų įvertinimą pelnė dėl to, kad visus maršrutus čia prižiūrėjo efektyviau veikiantis privatus sektorius, buvo skelbti visų maršrutų viešieji konkursai. Teigiamai įvertintas ir privataus sektoriaus dalyvavimas teikiant viešąsias komunalines paslaugas, pavyzdžiui, buitinių atliekų surinkimo. Alytus – vienintelis miestas, kuriame centralizuotai tiekiamos šilumos kaina gyventojui sumažėjo (21,8 proc. lyginant su 2016 m.). Administracijos srities išskirtinis rodiklis yra gyventojų prašymų išnagrinėjimas laiku. Alytaus miesto savivaldybėje 2017 m. 99 proc. visų gyventojų prašymų buvo išnagrinėti laiku, kuomet vidurkis tarp didžiųjų savivaldybių siekė 93 proc. Tiek materialinių, tiek tiesioginių užsienio investicijų skaičius gerokai nusileido vidutiniam. Prastą poziciją lėmė ir mažas išduotų statybos leidimų skaičius tūkstančiui gyventojų (2,7 lyginant su 4,3 vidurkiu) bei palyginti nedidelis veikiančių ūkio subjektų skaičius tūkstančiui gyventojų (35,2 lyginant su 45,9 vidurkiu).

Prasčiausias miesto „švietimo“ srities vertinimas. Moksleivių valstybinių brandos egzaminų rezultatyvumas buvo žemesnis už vidutinį. Alytaus miesto moksleiviai vidutiniškai surinko 48,4 balo lyginant su 52,6 vidurkiu. Taip pat vienam moksleiviui teko daugiausiai mokyklų ploto ir, tai lėmė didesnes mokyklų infrastruktūros išlaikymo sąnaudas.

Alytaus miesto savivaldybė turi palyginus daug nuosavų pastatų ir patalpų (5 369 kv. m 1 000 gyventojų 2017 m.) – į parduodamų objektų sąrašą įtraukiama vis daugiau objektų. **Demografija.** Alytus – didžiausias Pietų Lietuvos miestas, apskrities centras. Alytus – vienas mažiausiai apgyvendintų Lietuvos miestų, čia gyvena 1 288,4 žm./km², tuo tarpu Kaune 1 836,7 žm./km², Klaipėdoje 1 519,5 žm./km², Panevėžyje 1 773,6 žm./km², Utenoje 1 724 žm./km², Marijampolėje 1 717 žm./km². Jame gyvena 37,5 proc. Alytaus apskrities gyventojų.

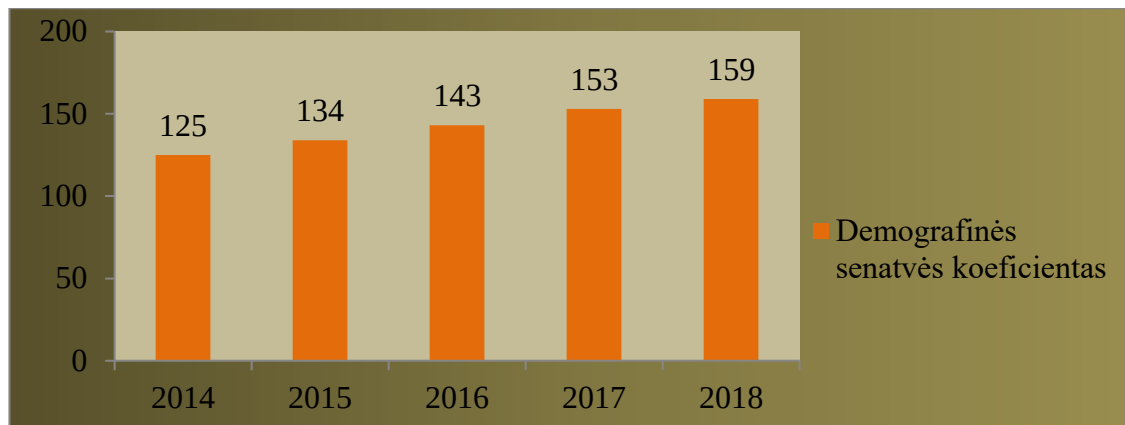
Viena didžiausių problemų, kurias patiria Lietuva ir Alytaus miestas, yra prastėjantys demografiniai rodikliai. Mažėja gyventojų skaičius – per pastaruosius keletą metų mieste gyventojų sumažėjo 9 proc.: 2014 m. Alytaus mieste gyveno 56,4 tūkst. gyventojų, o 2018 m. viduryje – 51,0 tūkst. (žr. 1 pav.).

1 pav. Alytaus m. gyventojų skaičius metų pradžioje 2014–2018. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

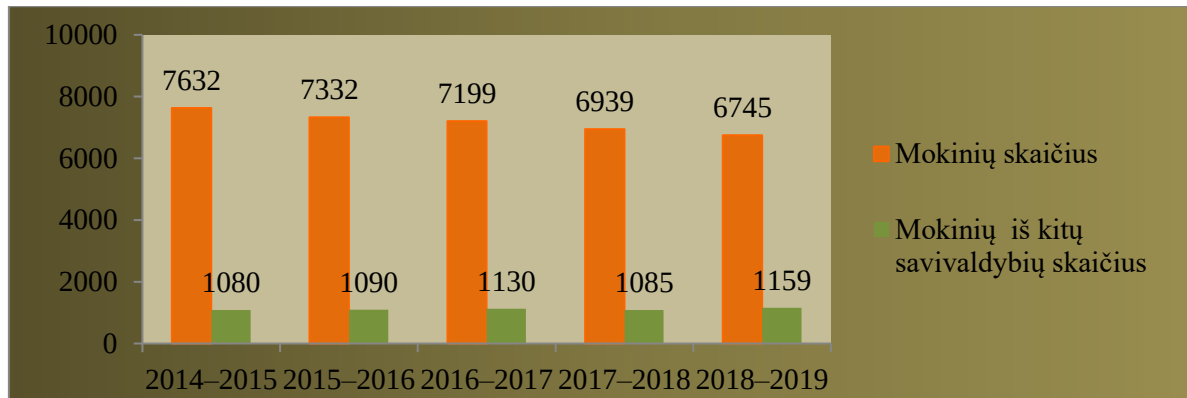
Gyventojų mažėja dėl kelių priežasčių – neigiama natūrali gyventojų kaita, neto migracija į užsienio šalis 2018 m. pradžioje buvo -609, neto vidinė migracija į kitas savivaldybes buvo -503 (neto bendra migracija 2018 m. pradžioje buvo -1 112). Vidinė migracija turi didelės įtakos Alytaus miesto gyventojų mažėjimui, nes gyventojai, turintys didesnes pajamas, dažnai yra linkę persikelti į didesnius miestus arba užmiestį. Gyventojų netenkina gyvenimo kokybė miesto daugiabučių namų kvartaluose, kur dauguma namų yra energetiškai neefektyvūs, neestetiškos išvaizdos, viešųjų erdvių ir kiemų infrastruktūra susidėvėjusi ir nepatraukli, nesutvarkyti želdiniai, trūksta vietų automobiliams statyti. Dėl to žmonės siekia susikurti naują gyvenimo kokybę individualių namų kvartaluose užmiestyje. Gyventojų skaičiaus mažėjimas susijęs su tam tikrais iššūkiais, nes mažėja vartotojų bazė ir teritorijos ekonominis aktyvumas, sunkiau išlaikyti ir gerinti gyvenimo lygį, užtikrinti užimtumą ir pajamas, daugėja socialinių problemų, be to, didėja infrastruktūros išlaikymo išlaidos (pvz., komunalinės paslaugos). 2018 m. pradžioje mieste gyveno 64,9 proc. darbingo amžiaus žmonių, 21,0 proc. pensinio amžiaus ir 14,1 proc. gyventojų iki 15 metų. Remiantis analizuojamais rodikliais, Alytaus mieste yra dar pakankamai likusios jaunos darbo jėgos – ją būtina išlaikyti ar net padidinti, t. y. kelti Alytaus miesto gyventojų užimtumo lygį, keisti požiūrį į jaunąją kartą: infrastruktūros, verslumo, socialiniais, švietimo ir kt. klausimais. Gyventojų ekonominis užimtumas yra viena pagrindinių ekonominės gerovės ir plėtros prielaidų.

Kita problema – senėjanti visuomenė. Keičiasi visuomenės struktūra – mažėja darbingo amžiaus žmonių, vaikų, daugėja pensinio amžiaus žmonių. Demografinės senatvės koeficientas rodo, kiek pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių tenka šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus – Alytaus mieste nuo 2014 m. jis išaugo 27 proc. (žr. 2 pav.). Ši tendencija būdinga daugumai Europos šalių, ne išimtis yra Lietuva ir Alytaus miestas. Jauni žmonės išvyksta studijuoti ar dirbti į šalies sostinę, užsienio valstybes, nebegrįžta į gimtąjį miestą. Šalys ir miestai, kuriuose trūksta jaunimo, darbingo amžiaus žmonių, nėra patrauklūs investuotojams. Taip pat augant demografinės senatvės koeficiento reikšmei, svarbu miesto infrastruktūrą bei viešąsias paslaugas pritaikyti besikeičiančiai visuomenės struktūrai. Siekdama organizuoti ir teikti kokybiškas socialines paslaugas gyventojams, savivaldybė sistemingai ir kompleksiskai vertina savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikius, planuoja realias jų plėtros apimtis bei etapus, nustato savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

2 pav. Alytaus miesto demografinės senatvės koeficientas (65 metų ir vyresnio amžiaus žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus) 2014–2018 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

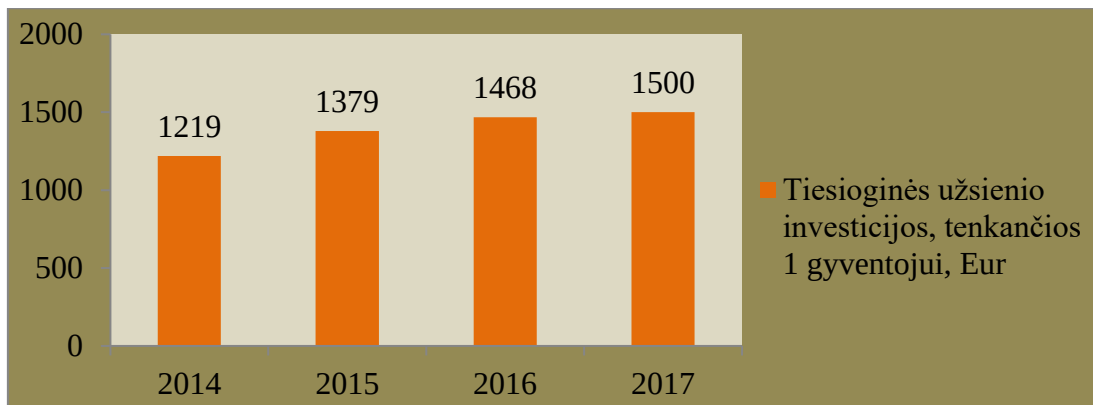
Dėl mažėjančio gyventojų skaičiaus mažėja ir mokinių skaičius. Iš 3 pav. matosi, kad nuo 2014 m. mokinių skaičius mieste sumažėjo 887 mokiniiais, t. y. beveik 9 proc. lopšelių-darželių ir mokyklų-darželių ikimokyklinio ugdymo grupėse ugdomi 2 198 vaikai, priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdomi 598 vaikai. Nuo 2014 m. jų skaičius išaugo apie 110. Galima daryti prielaidą, kad daugiau vaikų lanko ikimokyklinės įstaigas, nors to amžiaus vaikų mieste pagal statistinius duomenis mažėja (per nagrinėjamą laikotarpį sumažėjo 2,9 proc. nuo 3 294 iki 3 201). Iš kitų savivaldybių mokyklose mokosi 1 159 mokiniai, ikimokyklinėse įstaigose – 482 vaikai, neformaliojo švietimo įstaigose (Alytaus jaunimo centras, Muzikos mokykla, Dailės mokykla) – 93 vaikai.

3 pav. Mokinių skaičius Alytaus mieste. Šaltinis – savivaldybės administracijos Švietimo skyrius

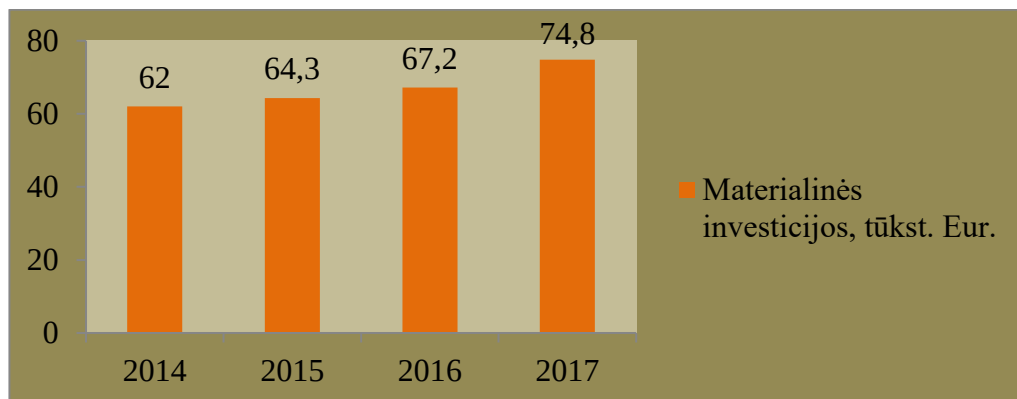
Makroekonomika. Alytaus apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) 2016 m. siekė 1 213,5 mln. eurų ir sudarė 3,1 proc. viso šalies BVP. Tiesioginių užsienio investicijų (TUI) dydis, tenkantis vienam gyventojui, per pastaruosius penkerius kilo. 2017 m. vienam Alytaus miesto gyventojui teko 1 500 Eur TUI (4 pav.). Tai yra gana žemas rodiklis (Lietuvos Respublikoje – 5 275 Eur, Panevėžyje – 2 926 Eur, Klaipėdoje – 6 122 Eur, Kaune – 4 212 Eur, Druskininkuose – 2 139 Eur, Šiauliuose – 1 383 Eur).

Siekiant dar labiau didinti savivaldybės patrauklumą vidaus ir užsienio investicijoms, Alytaus miesto savivaldybėje numatytos įmonių investicijas skatinančios paramos priemonės. Tolesnis miesto infrastruktūros gerinimas prisidės prie bendros rinkos raidos ir augimo, tai leis ne tik toliau mažinti nedarbo lygį savivaldybėje, bet ir kelti dirbančiųjų kvalifikaciją.

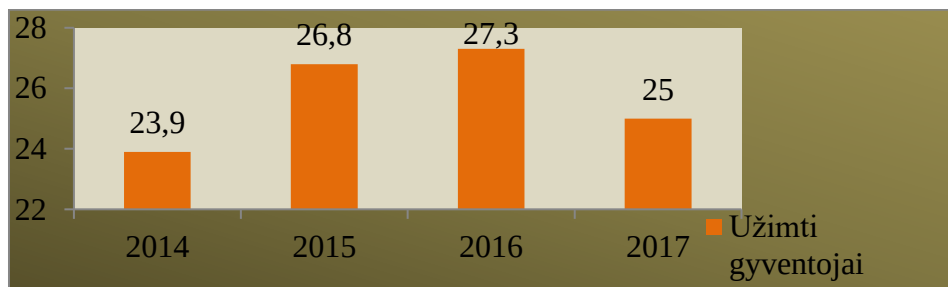
4 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 gyventojui 2014–2017 m. Eur

Materialinės investicijos mieste 2017 m. padidėjo (žr. 5 pav.). Tačiau tai gana žemas rodiklis (Lietuvos Respublikoje – 7 212,4 tūkst. Eur, Panevėžyje – 193,9 tūkst. Eur, Klaipėdoje – 558,3 tūkst. Eur, Kaune – 784,0 tūkst. Eur, Marijampolėje – 112,4 tūkst. Eur, Šiauliuose – 244,8 tūkst. Eur).

5 pav. Materialinės investicijos Alytaus mieste 2014–2017 m. tūkst. Eur

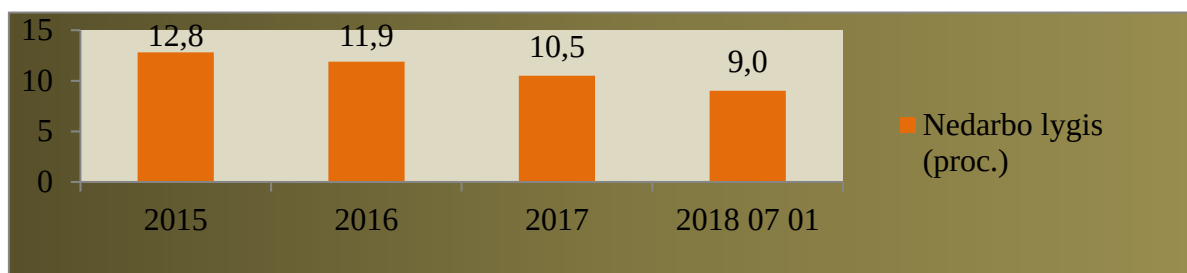
Užimtų gyventojų (turinčių darbą, studijuojančių) skaičius 2017 m. nežymiai sumažėjo (žr. 6 pav.). Užimtumo lygis mieste – 66,7 proc.

6 pav. Alytaus m. užimtų gyventojų skaičius 2014–2017 m. (tūkst.) Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų užimtumas yra svarbus ekonomikos augimo ir gerėjančios gyvenimo kokybės veiksnys. Nedarbo problemas yra siekiama spręsti kompleksiskai – ne tik taikyti aktyvios darbo rinkos politikos priemones bedarbiams, bet ir skatinti naujų darbo vietų kūrimą.

2015–2018 m. nežymiai mažėjo nedarbo lygis (registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis) ir 2018 m. viduryje buvo 9,0 proc. (žr. 7 pav.).

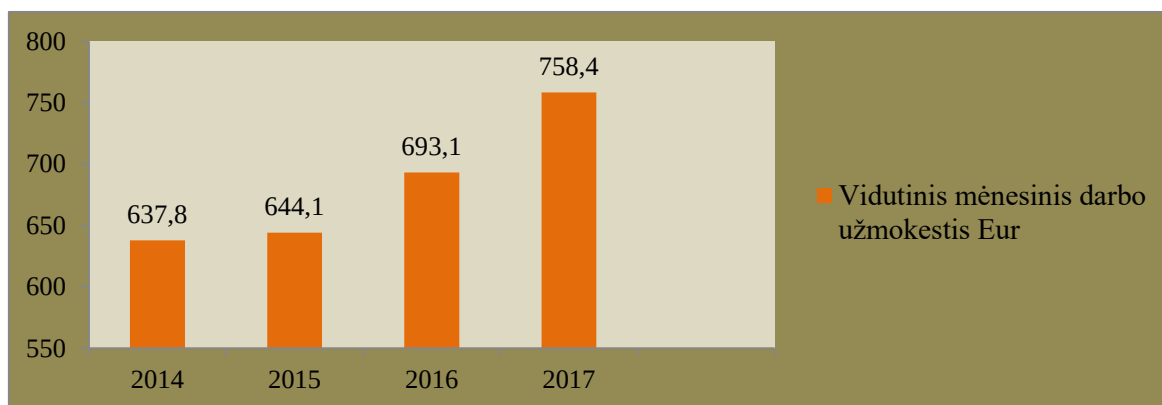

7 pav. Nedarbo lygis Alytaus mieste metų pradžioje 2015–2018 m. Šaltinis – Alytaus teritorinė darbo birža

Išlieka kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problema. Sparčiai augantis laisvų darbo vietų skaičius įspėja apie ryškėjančią darbo pasiūlos ir paklausos neatitiktį.

Tęsimas aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimas. Nuo 2017 m. vidurio nebevykdoma Viešųjų darbų programa, ją pakeitė Užimtumo didinimo programa. Miesto užimtumo didinimo programoje dalyvavo 103 asmenys.

Mieste didėja vidutinis mėnesinis darbo užmokestis. Nuo 2014 m. padidėjo 18,9 proc. (žr. 8 pav.). Šis rodiklis nesiekia šalies vidurkio – 840,4 Eur. (Panevėžyje – 792,5 Eur, Klaipėdoje – 878,3 Eur, Kaune – 854,4 Eur, Šiauliuose – 738,6 Eur). Spartesni gyventojų pajamų augimą galėtų paskatinti kitų šalių investuotojų pritraukimas. Užsienio įmonių siūlomi atlyginimai neretai didesni nei vietos darbdavių. Be to, pasamdžius darbuotojus, užsienio įmonės daug investuoja į jų mokymus, kvalifikacijos kėlimą ir jų išlaikymą. Visa tai skatina vietos verslą siūlyti geresnes darbo sąlygas ir konkurencingesnius atlyginimus.

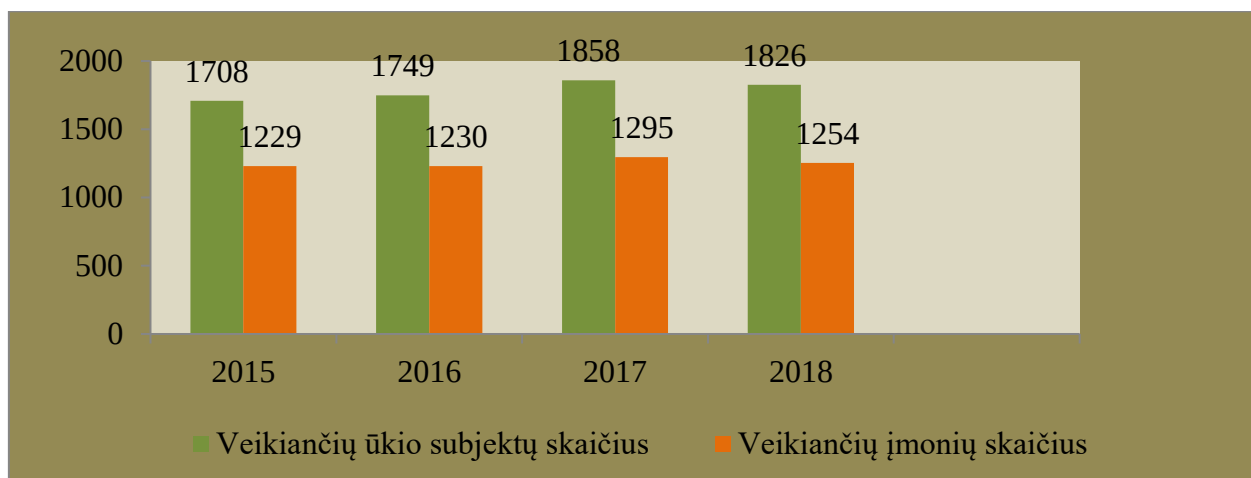

8 pav. Vidutinis mėn. darbo užmokestis Alytaus mieste 2014–2017 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Vidutinė tikėtina miesto gyventojų gyvenimo trukmė – 75,5 metų, ji didesnė negu šalies – 74,9 metai.

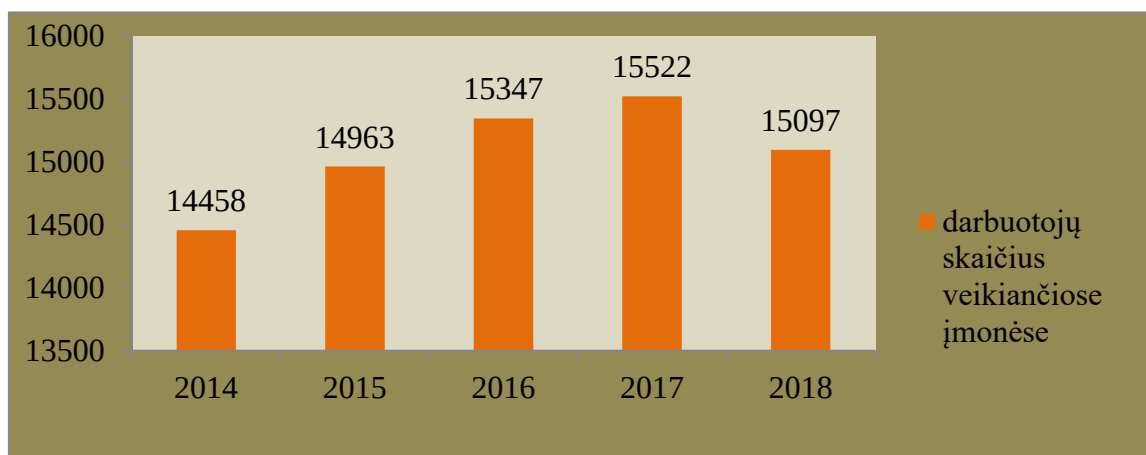
Per pastaruosius paskutinius metus veikiančių ūkio subjektų skaičius sumažėjo 1,7 proc., veikiančių įmonių skaičius sumažėjo 1,3 proc. (žr. 9 pav.). Gyventojų verslumo koeficientas – 28 (tūkstančiui gyventojų teko 28 ūkio subjektai). Alytaus mieste labiausiai išplėtos ekonominės veiklos sritys, sukuriančios didžiausią pridėtinę vertę, yra didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto prekybos ir remonto, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (apie 30 proc.), pramonė (apie 21 proc.), viešasis valdymas, švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (apie 16 proc.), nekilnojamo turto operacijos (apie 8 proc.) ir statyba (apie 10 proc.).

Mažiausią pridėtinę vertę sukuriantys ekonominės veiklos sektoriai yra administracinė ir aptarnavimo, profesinė ir mokslinė veikla (apie 2 proc.), informacijos ir ryšių veikla (apie 1 proc.), meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla (apie 3 proc.), finansinė ir draudimo veikla (apie 1 proc.).

9 pav. Veikiančių ūkio subjektų ir veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje Alytaus mieste 2015–2018 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Per 2017 m. veikiančiose įmonėse sumažėjo darbuotojų skaičius nuo 15 522 darbuotojų iki 15 097 darbuotojų. (žr. 10 pav.) Mieste yra 1 015 darbuotojų, dirbančių valstybės tarnyboje. Tai sudaro 0,02 proc. nuo visų gyventojų. (Įstaigose, pavaldžiose Teisingumo ministerijai, dirba 29,1 proc., Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai – 27,4 proc., savivaldybių institucijose ir įstaigose – 17,4 proc., įstaigose, pavaldžiose Vidaus reikalų ministerijai – 12,5 proc. Aplinkos ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai pavaldžiose įstaigose, teismuose ir prokuratūroje, dirba 13,6 proc valstybės tarnautojų).

10 pav. Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje Alytaus mieste 2014–2018 m. Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Aplinkos tarša ir jos prevencija – miestiečiams aktuali tema. Aplinkos oro kokybė – tai viena aktualiausių problemų, nes oro tarša žymia dalimi lemia gyvenamosios aplinkos kokybę ir gyventojų sveikatos būklę. Oro kokybės problemas sukelia lokalus oro kokybės pablogėjimas automobilių susitelkimo vietose, senų automobilių gausa miesto gatvėse, neekologiško kuro naudojimas energetikos įmonėse, pasenę pramonės objektų oro valymo įrenginiai. Alytaus gamtinės aplinkos kokybė yra vidutiniška – būdinga daugumai didesnių miestų. Buvo tiriama NO₂, SO₂ ir KD₁₀ koncentracija. Atliekant kasmetinę aplinkos stebėseną, užterštų teritorijų ir taškų nenustatoma.

Siekiant geresnės aplinkos oro kokybės, reikia mažinti eismo srautus, todėl labai svarbu išvystyti susiekimo viešuoju transportu infrastruktūrą bei maršrutus, propaguoti naudojimąsi ne individualiu automobiliu, o viešuoju transportu, pėsčiomis, dviračiu. Lyginant Alytų su kitais Lietuvos miestais, matyti, kad Alytuje viešasis transportas nėra populiarus ir žmonės retai juo naudojasi. 2018 m. vienam miesto gyventojui per metus vidutiniškai teko 52 kelionės autobusu. Kituose miestuose šis rodiklis žymiai didesnis (Šiauliuose – 135, Panevėžyje – 126).

Taip pat labai svarbu pritaikyti susisiekimo infrastruktūrą pėstiesiems, dviratininkams ir sudaryti saugias eismo sąlygas visiems eismo dalyviams. 2017 m. Alytuje įregistruoti 254 kelių eismo įvykiai.

VEIKSNIAI, SĄLYGOJANTYS MIESTO PLĖTRĄ

Savivaldybės veiklai teigiamą poveikį darantys ir veiklos plėtros galimybes sąlygojantys veiksniai	Savivaldybės silpnybės ir galimos grėsmės
Pakankamas viešojo sektoriaus aktyvumas ir valdymo srities kompetencija	Valstybės regioninės plėtros politikos kaita ir nepalankių teisės aktų priėmimas
Pažangių ir inovatyvių veiklos formų, metodų taikymas viešajame ir privačiame sektoriuose	Administracijos struktūrai, valstybės tarnautojų ir darbuotojų kaitai bei veiklos kokybei įtaką daro savivaldybių tarybų rinkimų rezultatai
Palaikomi glaudūs ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis ir užsienio šalių miestais	Europos Sąjungos struktūrinės paramos apimčių mažėjimas
Aktyvios pilietinės ir visuomeninės veiklos, smulkaus ir vidutinio verslo iniciatyvos skatinimas ir rėmimas. Užimtumo darbo rinkoje didinimas	Nepakankamas tiesioginių užsienio ir materialinių investicijų pritraukimas
Vykdomos investicijos į viešosios infrastruktūros modernizavimą ir pritaikymą viešosioms bendruomeninėms reikmėms, pastatų / daugiabučių namų energinio efektyvumo didinimą	Mažas verslo sektoriaus konkurencingumas ir investicinės aplinkos patrauklumas
Vykdomos kryptingos investicijos į socialinių paslaugų teikimo, sveikatos priežiūros, švietimo sistemos modernizavimą	Mieste trūksta automobilių stovėjimo vietų. Neišasfaltuotos gatvės, esančios atokiau nuo miesto centro
Mažėjantis įvairių socialinių išmokų gavimo poreikis, bet didėjanti socialinių paslaugų įvairovė ir poreikis	Nepalankios demografinės tendencijos – senstanti visuomenė, sparti emigracija
Patogi ir išskirtinė Alytaus miesto geografinė padėtis, turtinga gamtinė aplinka	Mažos daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo apimtys, socialinio būsto fondo trūkumas
Intensyvėjantis gyvenimo tempas ir dėl to augantys vartotojų reikalavimai poilsio kokybei ir infrastruktūrai	

ALYTAUS MIESTO VYSTYMO PRIORITETAİ

2019–2021 metais savivaldybės veiklos strategija formuojama ir finansavimo paskirstymas strateginio veiklos plano programoms vykdomas pagal 3 veiklos prioritetus, patvirtintus Alytaus miesto savivaldybės plėtros iki 2020 metų plane:

1. Viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo užtikrinimas, ugdant sumanią, veiklią ir solidarią miesto bendruomenę.

2. Miesto ekonominio augimo skatinimas, didinant verslo konkurencingumą, eksporto apimtį ir gyventojų užimtumą.

3. Darni miesto infrastruktūros plėtra.

Alytaus miesto savivaldybės veiklos rezultatams poveikį darantys siekiai yra glaudžiai susiję ne tik su Alytaus miesto savivaldybės strateginio plėtros plano prioritetinėse srityse nurodytais tikslais ir uždaviniais, bet ir Alytaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintomis 2019 m. Alytaus miesto savivaldybės lėšomis finansuojamų programų įgyvendinimo sritimis ir prioritetais. Alytaus miesto savivaldybės strateginio planavimo dokumentai rengiami ir veiklos prioritetai nustatyti vadovaujantis darnios miestų plėtros principais.

Toliau pateikiama informacija, ką Alytaus miesto savivaldybės institucijos ketina nuveikti 2019–2021 m., įgyvendindamos prioritetuose numatytus tikslus, uždavinius ir priemones.

Veiklos prioritetų įgyvendinimas yra siejamas su numatomais strateginiais savivaldybės ekonominės, socialinės plėtros ir valdymo sričių pokyčiais. Jie orientuoti į savivaldybės ekonominio konkurencingumo didinimą, socialinės aplinkos patrauklumą ir gyvenamosios aplinkos gerinimą, verslo subjektų, viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų partnerystės ir bendradarbiavimo stiprinimą, valdymo efektyvumo didinimą. 2019–2021 m. išskiriamos trys pagrindinės sritys, kuriose turi įvykti esminiai pokyčiai: efektyvus viešasis valdymas ir administravimas, konkurencinga ekonomika, saugi ir patogi gyventi aplinka.

2019–2021 METŲ POKYČIŲ INICIATYVA

Pokyčių kryptys	Numatomi darbai	
Efektyvus viešasis valdymas ir administravimas	Optimizuoti Alytaus miesto švietimo įstaigų tinklą	2019–2021
	Didinti savivaldybės įmonių, įstaigų ir organizacijų veiklos efektyvumą ir skaidrumą	2019–2021
	Centralizuoti standartinių paslaugų teikimą savivaldybės įstaigoms	2019–2021
	Skatinti piliečius ir verslo subjektus naudotis savivaldybės teikiamomis elektroninėmis paslaugomis	2019–2021
	Modernizuoti Alytaus miesto savivaldybės interneto svetainę (portalą)	2019–2021
	Reguliariai vykdyti tikslines suinteresuotų šalių pasitenkinimo paslaugomis, savivaldybės vykdoma veikla apklausas, tyrimus	2019–2021
	Aktyvinti savivaldybės bendruomenių, NVO, verslo subjektų dalyvavimą priimančiais sprendimais	2019–2021
	Diegti intelektualias kultūros, švietimo, viešojo valdymo sričių informacines technologijas: • didinti muziejaus ekspozicijų atraktyvumą; • didinti bibliotekos paslaugų atraktyvumą; • diegti elektronines sistemas švietimo įstaigose; parengti skaitmeninį reklamos ir mažosios architektūros registrą	2019–2021
	Vykdyti verslo aplinkos stebėseną, skleisti informaciją apie miesto verslo galimybes ir sąlygas, parengti mieste realiai veikiančių įmonių registrą	2019–2021
Ekonominė plėtra	Plėsti verslo vystymo galimybes, įrengiant tam tinkamą infrastruktūrą	2019–2021
	Tobulinti atliekų tvarkymo infrastruktūrą	2019–2021
	Skatinti viešojo ir privataus sektoriaus ekonominės ir socialinės plėtros bendradarbiavimą	2019–2021

	Stiprinti bendradarbiavimą su Alytaus aukštojo ir profesinio mokymo įstaigomis, rengiant miestui labiausiai reikalingus specialistus, siekiant išlaikyti ir pritraukti jaunimą Alytaus mieste	2019–2021
	Modernizuoti / plėtoti komunalinio ūkio infrastruktūrą, prioritetą teikiant gatvių ir perėjų apšvietimo ir modernizavimo, gatvių asfaltavimo, pėsčiųjų ir dviračių takų plėtrai, šaligatvių remonto darbams vykdyti, taikant universalaus dizaino principus, kuriant visiems patogią aplinką	2019–2021
Gyvenimo kokybė ir aplinka	Skatinti savivaldybės bendruomenių, nevyriausybių organizacijų, verslo subjektų veiklą, aktyviai įsitraukiant į sprendimų priėmimą, dalyvaujant projektinėje veikloje	2019–2021
	Taikyti įvairias paramos formas vykdant investicijas į daugiabučių namų infrastruktūros modernizavimą / atnaujinimą	2019–2021
	Plėtoti Alytaus aerodromą	2019–2021
	Tęsti Alytaus šilumos ūkio perėmimą iš „Litesko“ ir optimalizuoti šilumos kainas	2019–2021
	Tobulinti viešojo reguliaraus susisiekimo paslaugas	2019–2021
	Parengti miesto mažosios architektūros ir meno objektų, aplinkotvarkos įrangos išdėstymo schemas, įrengti ir atnaujinti lankytinų vietų nuorodas	2019–2021
	Formuoti miesto išskirtinumą, kuriant naujas patrauklias erdves	2019–2021

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

01 STRATEGINIS TIKSLAS – užtikrinti gyventojams viešųjų paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą	
Kodas	Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:
21	Svietimo programa
22	Sveikatos apsaugos programa
23	Socialinės apsaugos programa
24	Kultūros programa
25	Kūno kultūros ir sporto programa
26	Savivaldybės veiklos programa

Viešojo administravimo organizacijose per pastaruosius kelerius metus galima pastebėti labai didelį susidomėjimą viešojo sektoriaus valdymo efektyvumo gerinimo sprendimais. Sistemingai gerinti, tobulinti veiklą ir didinti teikiamų paslaugų kokybę savivaldybę taip pat skatina išaugę vartotojų (piliečių) aptarnavimo lūkesčiai bei ES mastu plėtojama iniciatyva ir rekomendacijos. Siekiant užtikrinti savivaldybės veiklos valdymo efektyvumą ir patenkinti vartotojų aptarnavimo lūkesčius, numatomos priemonės, mažinančios administracinę naštą fiziniams ir juridiniams asmenims, užtikrinant sistemingą savivaldybės valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymąsi, gerinant savivaldybės veiklos planavimą ir valdymą, diegiant modernius vadybos metodus, skatinant aktyvesnį bendradarbiavimą su visuomene. Numatyta efektyviai valdyti ir atnaujinti savivaldybės valdomą ir nuomojamą turtą, plėtoti elektroninės valdžios ir elektroninės demokratijos priemones.

Vienas iš Alytaus miesto savivaldybės veiklos prioritetų yra tobulinti gyventojų aptarnavimo sistemą savivaldybėje, vis daugiau perkelti į el. terpę savivaldybės teikiamų ir administruojamų paslaugų. Informacinių technologijų naudojimas viešojo administravimo sektoriuje sudaro prielaidas pagerinti gyventojams teikiamų paslaugų kokybę, klausimų sprendimą, didinti veiklos skaidrumą. Jau keleri metai savivaldybės interneto svetainėje (portale) skelbiami ir nuolat atnaujinami visų teikiamų administracinių paslaugų aprašymai, juose nurodyti teisės aktai, reguliuojantys paslaugos teikimą, informacija bei dokumentai, kuriuos turi pateikti pareiškėjai, būtinų veiksmų sekos schemos, pateiktos prašymų formos.

2019–2021 m. bus siekiama užtikrinti ugdymo kokybę bendrojo ugdymo įstaigose naudojant modernias švietimo technologijas ugdymo turiniui perteikti, modernizuojant ugdymo aplinką. Toliau bus įgyvendinamos neformaliojo vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų mokymo / švietimo programos. Prioritetas teikiamas švietimo paslaugų kokybei, vaikų socializacijai, meninei, kūrybinei saviraiškai skatinti ir remti. 2019 m. bus modernizuojami švietimo įstaigų pastatai, gerinama aplinkos infrastruktūra, patalpose įrengiama moderni edukacinė aplinka. Įrengus naujus sporto aikštynus šalia mokyklų, pagerės ne tik mokyklų auklėtinių kūno kultūros veiklos sąlygos, bet ir bus sudarytos sąlygos vietos bendruomenei aktyviai praleisti laisvalaikį. Alytuje daugėja akademinio jaunimo. Sklandus savivaldybės, kolegijos, profesinių ir bendrojo ugdymo mokyklų ir verslo organizacijų bendradarbiavimas sudarytų prielaidas jaunimui neišvykti iš miesto ir kurti savo gyvenimą Alytuje, prisidėtų prie jaunimo pritraukimo į Alytų skatinimo.

2019–2021 m. prioritetinėmis jaunimo politikos sritimis mieste laikomos: jaunimo užimtumo didinimas, savanorystė ir mentorystė, jaunimo iniciatyvos ir verslumo skatinimas, jaunimo sveikatos stiprinimas, jaunimo pilietiškumo skatinimas, jaunimui patrauklios infrastruktūros kūrimas. Ypač aktualus miestui yra jaunimo pritraukimo ir išlaikymo mieste klausimas, dėl to įgyvendinamos ir planuojamos įgyvendinti įvairios priemonės – bendradarbiaujama su mieste veikiančiomis profesinėmis mokyklomis ir kolegija, siekiant kuo plačiau išviešinti miesto, Pietų Lietuvos regiono ir visos šalies jaunimo galimybes mokytis Alytuje, organizuojamas jaunimo ir su jaunimo dirbančių NVO projektų rėmimas, planuojama kurti naujas erdves, skirtas prasmingam jaunimo laisvalaikiui.

Miestas yra aktyvus Sveikų miestų tinklo narys, dėl to didelis dėmesys bus skiriamas sveikam gyvenimo būdai nuo pat vaikystės, sveikam senėjimui populiarinti. Organizuojami renginiai, užsiėmimai, skatinantys gyventojus judėti.

2019–2021 m. dėmesys bus telkiamas į kultūros sektoriaus paslaugų kokybės, atraktyvumo ir prieinamumo įvairioms kultūros vartotojų grupėms didinimą, kultūros infrastruktūros bei kultūros paveldo modernizavimą, aktualizavimą ir pritaikymą bendruomenės poreikiams, e. kultūros paslaugų teikimą, tradicinių amatų, etnokultūros populiarinimą. Toliau bus tęsiamas kultūros ir meno iniciatyvos skatinimas.

2019–2021 m. toliau bus skatinama ir remiama sporto veikla, gerinama sporto salių, lauko sporto aikštelių būklė, įrengiami lauko treniruokliai. Siekiama padidinti vaikų ir jaunimo, suaugusiųjų aktyvumą, fizinį pajėgumą, propaguoti sveiką gyvenseną. Bus organizuojami įvairaus pobūdžio ir tikslinėms grupėms skirti sporto renginiai, tarptautinės sporto varžybos. Siekiama kelti sporto renginių organizavimo kokybę, didinti masiškumą, prestižą.

2019–2021 m. bus plėtojama šiuolaikinė ir efektyvi bendruomenės poreikius tenkinanti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų sistema. Visuomenės sveikatos ugdymas ir stiprinimas, sveikatos sauga, ligų ir traumų prevencija yra svarbus miesto uždavinys. Bus siekiama, kad sveika gyvensena ir sveika elgsena taptų bendruomenės vertybėmis, mažėtų atskirų bendruomenės grupių atskirtis ir netolygumai, būtų užtikrinamas pirminės sveikatos priežiūros, kaip savarankiškos savivaldybės funkcijos, prieinamumas. Bus skatinamas įvairių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, privataus sektoriaus bendradarbiavimas ir partnerystė, stiprinamas bendruomenės aktyvumas ir atsakomybės už savo sveikatą suvokimas, inovatyvių visuomenės sveikatos sistemos valdymo priemonių diegimas. Toliau bus įgyvendinamos prevencinės programos.

Ilguoju planavimo periodu (iki 2020 m.) bus siekiama socialinių paslaugų teikimo deinstitucionalizacijos ir bendruomenėse teikiamų paslaugų (nestacionarių socialinių paslaugų) plėtos. Alytuje išlieka aktualus bendruomeninių socialinių paslaugų teikimo, pagalbos į namus, dienos socialinės globos asmens namuose, integralios pagalbos paslaugų poreikis. Todėl, siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą įvairioms socialinių paslaugų gavėjų grupėms, 2019–2021 m. bus įgyvendinama bendruomenės inicijuojama veikla, vietinio užimtumo programos, didinamas socialinio būsto fondas, socialinių paslaugų prieinamumas ir kokybė. Investuojama į esamos socialinių paslaugų infrastruktūros ir paslaugų kokybės gerinimą, prevencinio darbo aktyvinimą.

2019–2021 m. siekiant pagerinti miesto demografinę situaciją, visų lygių institucijų ir įstaigų, organizacijų veikla ir pastangos bus telkiamos į sveiko senėjimo, sveikos gyvensenos propagavimą, sveikatos prevencinių programų įgyvendinimą, gyventojų aktyvumo, užimtumo didinimą, patrauklios ir saugios gyvenimo aplinkos kūrimą, gyventojų verslumo skatinimą ir darbo vietų kūrimą.

02 STRATEGINIS TIKSLAS – didinti miesto konkurencingumą, sudarant palankias sąlygas verslui	
Kodas	Igyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:
27	Ekonominės plėtros programa
30	Urbanistinio planavimo programa

Siekiant padidinti miesto konkurencingumą, dirbama keliomis kryptimis – investicijų pritraukimas, gyventojų verslumo skatinimas, patrauklių kultūros ir sporto produktų kūrimas.

Norint pasiekti pažangos, būtina vystyti kryptingą bendradarbiavimą skatinant verslą ir investicijas, ypač atkreipiant dėmesį į viešųjų paslaugų verslui procesų optimizavimą. Kad būtų sukurta konkurencinga verslo aplinka, bus dirbama smulkaus verslo įmonių plėtros, skatinimo, investicijų pritraukimo ir miesto žinomumo vietos ir užsienio rinkose didinimo linkme.

Siekiant didinti miesto ekonominį ir socialinį konkurencingumą, kurti patrauklią aplinką investicijoms ir verslų plėtrai, 2019–2021 m. bus stiprinamas verslo subjektų, viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių bendradarbiavimas, stebima verslo aplinka, skleidžiama informacija apie verslo galimybes ir sąlygas. Planuojama aktyviai dirbti su potencialiais ir esamais investuotojais, efektyviai skleisti informaciją apie investicines miesto galimybes. Aktyviais rinkodaros veiksmais tikslinėse rinkose siekiama gerinti miesto įvaizdį tarp potencialių investuotojų ir pritraukti naujų finansinių išteklių. Gyventojų ekonominiam aktyvumui didinti bus įgyvendinamos integruotos teritorijos vystymo programos priemonės. Bus siekiama įveiklinti viešąją infrastruktūrą – ją pritaikyti bendruomenės, verslo poreikiams.

Smulkusis ir vidutinis verslas – tai lanksčiai prisitaikantis prie įvairių pokyčių, kuriantis naujas darbo vietas bei racionaliai naudojantis išteklius sektorius, jis turi lemiamą įtaką ekonomikos pokyčiams. Kadangi smulkus ir vidutinis verslas yra modernios, dinamiškos ekonomikos pagrindas, mažų ir vidutinių įmonių bei savarankiškai dirbančių gyventojų plėtra didele dalimi lemia rinkos ekonomikos konkurencingumą ir augimą. Šis verslo sektorius greičiausiai pajunta rinkos paklausos ir pasiūlos pokyčius, prisitaiko prie jų, sukuria naujas darbo vietas tose srityse, kurių prekės ir paslaugos turi didžiausią paklausą, todėl smulkus ir vidutinis verslas yra laikomas vienu iš svarbiausių ekonomikos augimo veiksnių, turinčių esminį poveikį tiek šalies, tiek savivaldybės ūkio raidai. Smulkaus verslo įmonių plėtra yra vienas iš prioritetinių Europos Sąjungos ir Lietuvos politinių tikslų, todėl, siekiant skatinti verslumą, 2019 m. yra numatoma įgyvendinti smulkaus verslo skatinimo priemonės. Mieste norima išugdyti jaunųjų verslininkų kartą, todėl bus vykdomos jaunimo verslumo priemonės, siekiant sudominti mokinius, studentus ir kitus asmenis galimybėmis veikti savarankiškai, turėti savo verslą.

Didelis dėmesys bus skiriamas ir harmoningai miesto teritorijų plėtrai. Atsižvelgus į Bendrojo plano sprendinius, planuojama atnaujinti svarbias miesto teritorijas, parengti specialiuosius planus.

03 STRATEGINIS TIKSLAS – kurti patrauklią, švarią ir saugią miesto gyvenamąją aplinką	
Kodas	Įgyvendinant šį strateginį tikslą, vykdomos programos:
28	Infrastruktūros priežiūros ir aplinkos kokybės gerinimo programa
29	Turto valdymo ir plėtros programa

2019–2021 m. numatomos investicijos į susisiekimo sistemos plėtrą. Susisiekimo sistemos plėtra yra susijusi su susisiekimo infrastruktūros techninių parametų gerinimu, trūkstamų jungčių tiesimu ir pralaidumo didinimu, eismo saugos užtikrinimu, aplinkosaugos, darnaus judumo priemonių diegimu.

Vienas iš savivaldybės tikslų yra diegti mieste darnaus judumo principus. 2018 m. parengtas Darnaus judumo planas. Atlikta analizė ir pradėtas diegti transporto valdymo modelis, kai šviesoforai tam tikruose gatvių ruožuose bus sureguliuoti žaliosios bangos principu.

Dėl savo kompaktiškos struktūros ir dydžio, traukos objektų išsidėstymo bei turtingos gamtinės aplinkos Alytaus miestas yra patogus susisiekti pėsčiomis ir dviračiais, tačiau miestas neturi rišlios dviračių takų sistemos, nėra nenutrūkstamo dviračių takų tinklo, jungiančio miesto rekreacinius želdynus, gyvenamąsias teritorijas ir poilsio bei aptarnavimo objektus. Alytaus mieste yra apie 31,0 km ilgio pėsčiųjų ir dviračių takų, jie jungia miesto bendrojo naudojimo teritorijas ir želdynus, miesto teritoriją su priemiesčiu. Plėsdama dviračių takų tinklą, savivaldybė siekia skatinti žmones dviračius naudoti ir kaip kasdieninę susisiekimo priemonę, nes dviratis yra ekologiška ir patogi transporto priemonė.

Bus teikiama pirmenybė miesto gatvėms įrengti, asfaltuoti, šaligatvių ir perėjų apšvietimui modernizuoti, pėsčiųjų ir dviračių takų tinklui plėsti.

Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje prioritetinės aplinkos apsaugos sritys yra keturios: darnus gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas, aplinkos kokybės gerinimas, ekosistemų stabilumo išsaugojimas, klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių.

Prie Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos tikslų įgyvendinimo prisideda ir Alytaus miesto savivaldybė. 2019–2021 m. bus siekiama vystyti efektyvią atliekų tvarkymo sistemą, didinti viešosios paskirties objektų, daugiabučių namų atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą ir energijos vartojimo efektyvumą, toliau bus taikomos aplinkos apsaugos priemonės, vykdomas visuomenės aplinkosauginis švietimas.

Gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, numatoma įgyvendinti gyvenamųjų teritorijų modernizavimo ir pastatų energetinio modernizavimo projektus, atnaujinti mikrorajonų vaikų žaidimų, sporto aikšteles ir kitus įrenginius. Taip pat prie patogios gyvenamosios aplinkos kūrimo prisidės šiam tikslui įgyvendinti numatomi veiksmai pritaikant ne tik viešosios infrastruktūros objektus, bet ir gyvenamąjį būstą žmonėms su specialiaisiais poreikiais. Siekiant patenkinti miestiečių rekreacinių zonų poreikį, numatoma kuo daugiau miesto žaliųjų zonų pritaikyti poilsiui ir laisvalaikiui, prižiūrėti miesto vandens telkinius ir jų pakrantes. Atsižvelgiant į šiandienos ekologiškos gyvenamosios aplinkos aktualijas, bus siekiama plėsti efektyvią ir saugią atliekų surinkimo, apdorojimo ir panaudojimo sistemą, gerinti atmosferos oro ir geriamojo vandens kokybę, mažinti triukšmą ir užtikrinti ekologišką miesto gamtinę aplinką. Fiziniam gyventojų saugumui užtikrinti numatoma įgyvendinti saugaus miesto iniciatyvą.

Alytaus miesto savivaldybės administracijos Statybos skyriaus duomenimis, 2018 m. pabaigoje mieste vietinės reikšmės kelių ilgis buvo 209,4 km, iš jų su pagerinta danga (asfalto, trinkelų, grindinio) – 158,3 km, su žvyro danga – 28,5 km, grunto keliai – 13,1 km, 9,5 km – projektinės gatvės.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR EFEKTO KRITERIJAI

01 STRATEGINIS TIKSLAS – užtikrinti gyventojams viešųjų paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą
Efekto kriterijai (nurodomos siektinos reikšmės 2020 m.): E-01-01 Gyventojų skaičiaus pokytis < -4 % E-01-01 Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė > 76,3
02 STRATEGINIS TIKSLAS – didinti miesto konkurencingumą, sudarant palankias sąlygas verslui
Efekto kriterijai (nurodomos siektinos reikšmės 2020 m.): E-02-01 Verslumo lygis (SVV įmonių skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų) – > 35
03 STRATEGINIS TIKSLAS – kurti patrauklią, švarią ir saugią miesto gyvenamąją aplinką
Efekto kriterijai (nurodomos siektinos reikšmės 2020 m.): E-03-01 Parų skaičius, kai viršijamos ribinės teršalų vertės per metus (KD ₁₀ ; matavimų oro kokybės stotyse duomenys) – ne daugiau kaip 30 (neviršijami norminiai rodikliai) E-03-02 Avaringumo lygis (eismo įvykių skaičius), vnt. < 220

VEIKLOS STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮVERTINIMO KRITERIJAI

01 STRATEGINIS TIKSLAS – užtikrinti gyventojams viešųjų paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą				
Rezultato kriterijus	Rezultatų kriterijų reikšmės			Atsakingi vykdytojai
	2019	2020	2021	
Elektroniniu būdu teikiamų paslaugų dalis nuo visų teikiamų paslaugų, proc.	30	30	30	Vidaus administravimo skyrius, Informacinių ir ryšių technologijų skyrius
Gyventojų, patenkintų savivaldybės teikiamomis paslaugomis, dalis, proc.	85	85	85	Vidaus administravimo skyrius
Šilumos kainos sumažėjimas, proc. (lyginant su 2015 m.)	30	25	25	Miesto ūkio skyrius
Įdiegtas viešojo transporto el. bilietas	taip	taip	taip	Miesto ūkio skyrius
02 STRATEGINIS TIKSLAS – didinti miesto konkurencingumą, sudarant palankias sąlygas verslui				
Metinis užsiėmusių asmenų skaičius, žm.	26 500	27 000	27 500	Turto valdymo ir verslo skyrius
Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 gyv., Eur	1 600	1 800	2 000	Turto valdymo ir verslo skyrius
Veikiančių ūkio subjektų padidėjimas, proc.	2	2	3	Turto valdymo ir verslo skyrius
Investuotojų pramonės parke padidėjimas, proc.	20	20	20	Turto valdymo ir verslo skyrius
03 STRATEGINIS TIKSLAS – kurti patrauklią, švarią ir saugią miesto gyvenamąją aplinką				
Atnaujintų, modernizuotų daugiabučių ar visuomeninės paskirties pastatų skaičius, vnt.	15	10	10	Miesto ūkio skyrius
Dviračių ir pėsčiųjų takų ilgis, km	31,8	33,5	36,0	Statybos skyrius

Kelių su asfalto danga dalis nuo viso vietinės reikšmės kelių ilgio mieste, proc.	79,0	81,0	82,0	Statybos skyrius
Atnaujintų perėjų skaičius, proc.	95	100	100	Miesto ūkio skyrius